

Δημήτρης Βαρβαρήγος: Μάκης Τσίτας, Τσίχλες ταξιδιού, εκδόσεις Μεταίχμιο

Δημήτρης Βαρβαρήγος - 14 Μαρτίου 2026 - Βιβλιοπαρουσιάσεις / ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ

«Τσίχλες ταξιδιού» είναι το έκτο βιβλίο ενηλίκων του Μάκη Τσίτα που μόλις κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις Μεταίχμιο. Αποτελείται από δεκαεννιά διηγήματα που προέκυψαν μέσα από τριάντα χρόνια συγγραφικής δημιουργίας. Κάθε διήγημα και μια διαφορετική ιστορία σε ύφος και λόγο γεμάτες όμως όλες ανεξαιρέτως με ένα υποδόριο λεπτό χιούμορ που μόνο η σιγουριά μιας ώριμης γραφής μπορεί να φέρει βόλτα και να το αποδώσει σωστά.

Στα διηγήματα γεννιέται ένας κόσμος χτισμένος με μια απλή και κατανοητή γλώσσα που σε παρασύρει να ενωθείς με τους χαρακτήρες και να ζήσεις και να πασχίσεις μαζί τους όσα βιώνουν. Μια ποικιλία ιδεών που ενώ είναι γνωστές και κοινότυπες στην καθημερινότητα μας, είναι γραμμένες με τόση μαεστρία που κερδίζουν και τον πιο απαιτητικό αναγνώστη από την άφουξη αισθητική της γραφής και τους πλούσιους ρεαλιστικούς διαλόγους που απεικονίζουν τους ήρωες δίχως να σκιαγραφούνται οι όψεις τους ως βιογραφική αναφορά αλλά γίνονται αναγνωρίσιμοι από τις σκέψεις τους και από τις δράσεις τους, από τις εμπειρίες τους και την ευθραυστότητά τους.

Ο Μάκης Τσίτας με άνεση μεταφέρεται από το κωμικό στο δραματικό και από το παράλογο, αλλόκοτο ή ονειρικό, χωρίς να ξεπερνά τα όρια της κοινής λογικής φτάνοντας στο βαθιά συγκινητικό, όπως συμβαίνει στην ίδια τη ζωή ως φυσική αντανάκλαση ο συναισθηματικός κόσμος.

Αυτή η εναλλαγή δεν λειτουργεί ως τεχνητή αντίθεση, αλλά ως φυσική ακολουθία των γεγονότων και των ανθρώπινων συμπεριφορών. Τα διηγήματα μοιάζουν σαν ένα παζλ από ανθρώπινες εμπειρίες που σελίδα τη σελίδα οι χαρακτήρες αν και διαφορετικοί μεταξύ τους σε κερδίζουν δίχως να το καταλάβεις.

Και αυτή είναι η επιτυχία του βιβλίου, οι χαρακτήρες ντυμένοι με όλες τις ανθρώπινες εμπειρίες που τους καθιστούν ανθρώπους της διπλανής πόρτας. Άνθρωποι ζωντανόι, ανθεκτικοί, εύθραστοι. Γεμάτοι απόφαση που παλεύουν να σταθούν όρθιοι απέναντι σε ανθρώπους και συμβάντα. Άντρες γυναίκες που κουβαλούν ανασφάλειες, ματαιώσεις, απώλειες, απογνώσεις αλλά και την ακατάβλητη δύναμη να ζήσουν, να ελπίζουν, να χαρούν και να πάψουν να κυνηγούν χίμαιρες.

Μητέρες που ζητούν στους γιους να φορέσουν ζακέτα. Μητέρες που άλλοτε πνίγουν από αγάπη και άλλοτε χάνονται μέσα στη δική τους αμηχανία. Γιαγιάδες που γίνονται καταφύγιο ή παρεξηγημένες σκιές. Παιδιά που πληρώνουν το τίμημα της γονεϊκής αδυναμίας, αλλά βρίσκουν δρόμους διαφυγής μέσα από τη συγχώρεση με «ιστορίες σε δώδεκα πλάνα»

Γυναίκες μόνες που πολεμούν τη μοναξιά σε εκδηλώσεις βιβλίων.

«Φύλακες Άγγελοι» η σχέση μάνας κόρης, οι ενοχές και τα κατάλοιπα μιας αλληλεξάρτησης.

«Το Φυλλαράκι» η απώλεια της φιλίας, και η μεταφυσική επαφή.

Όλοι αυτοί οι άνθρωποι δεν είναι απλώς χαρακτήρες που δημιούργησε ο συγγραφέας για χάρην του βιβλίου και μόνο αλλά έχτισε χαρακτήρες που είναι φορείς μιας πραγματικότητας γεμάτη αλήθεια για μια τη ζωή απρόβλεπτη, ίσως συχνά παράλογη, σε στιγμές αρκετά σκληρή, μα πάνω απ' όλα τρυφερή, αστεία και υπέροχη.

Ο Τσίτας έχτισε χαρακτήρες ώριμους χωρίς να τους εξιδανικεύει ή να τους καταδικάζει. Κρατά αποστάσεις ίσες σε όλους και τους αφήνει να προβάλουν την εικόνα τους ώστε ο αναγνώστης να ταυτιστεί και να δει τον εαυτό του σαν μέσα από καθρέφτη.

Με πυκνό και εσωτερικό λόγο καταφέρνει, ο συγγραφέας, μέσα από τις περιγραφές του μια εμπάθουση στον εσωτερικό τους κόσμο τον οποίο φωτίζει με διάφανη ένταση. Σε κάθε διήγημα γεννούνται εικόνες με σοβαρούς συμβολισμούς για τις ανθρώπινες σχέσεις μέσα στην οικογένεια, για τη φιλία, τις κοινωνικές συναστροφές μετατρέποντας τα γεγονότα που διαδραματίζονται σε ψυχικά τοπία.

Το ύφος γραφής του άμεσο, απλό και κατανοητό, συχνά ωμό όπως συμβαίνει στην πραγματικότητα και με έναν λογοτεχνικό συναισθηματισμό να κινείται από το τραγικό στο χιουμοριστικό δίχως να χάνει τη συνοχή του όταν γίνεται η ανατροπή και αλλάζουν οι ρυθμοί της αφήγησης.

Κι αυτό οφείλεται γιατί επίκεντρο για τον συγγραφέα είναι ο άνθρωπος ζωντανός και εύθραστος ως ύπαρξη. Είναι άνθρωποι που αναπνέουν που κάνουν λάθη που υποφέρουν, που χάνονται. Ακόμη και στις δύσκολες καταστάσεις τους διαφαίνεται στη γραφή του διάχυτη η ενσυναίσθηση και η προσεγγισμένη προσέγγιση του σαν στοιχείο κατανόησης των σκέψεων και των ενεργειών τους. Σε αρκετά σημεία το σουρεαλιστικό στοιχείο λειτουργεί θετικά με φυσικότητα και όχι ως υπερβολή για να αποτυπωθεί η απίθανη ή εξωφρενική πλευρά της καθημερινότητας.

Συχνά με διαλόγους ζωντανούς, θεατρικούς, με εμφανές λεπτό, ειρωνικό, σχεδόν πικρό χιούμορ, όπως χαρακτηριστική είναι η σκηνή με το, ένα κουλούρι τρώω, ο αναγνώστης χαμογελάει γιατί βλέπει τον εαυτό του, ενώ ταυτόχρονα ξεπετιέται η αγωνία της γυναίκας για την υγεία του άντρα της.

Με αυτόν το ρυθμό αφήγησής αναδεικνύεται η τραγικότητα που λειτουργεί σαν ταρακούνημα στον αναγνώστη όταν οι ίδιοι οι χαρακτήρες σε βάζουν στις ζωές τους και φαντάζεσαι πως βρίσκεσαι μπροστά στους να δρουν, να μιλούν, και να φωνάζουν.

Παράδειγμα το διήγημα «Τρωες» που ξεκινά με ελαφρότητα, σχεδόν κωμικά, και καταλήγει σε μια τραγική ανατροπή αλλά πάντα με ισορροπία ανάμεσα στο χιούμορ και το δράμα. Και στα δεκαεννιά διηγήματα υπάρχει το οικείο και το ανθρώπινο στοιχείο που σε ταυτίζει με τους ήρωες σαν να είναι δικό σου άνθρωποι.

Η επιτυχία του βιβλίου οφείλεται στον συγγραφέα που βλέπει πίσω από τις μικρές σκηνές της ζωής την ανθρώπινη μοίρα.

Από το οπισθόφυλλο

Πρόκειται για δεκαεννιά διηγήματα, που διανύουν τριάντα και κάτι χρόνια, γραμμένα το καθένα με διαφορετική τεχνολογία, γλώσσα και δομή. Με το κωμικό ή σουρεαλιστικό στοιχείο να εναλλάσσεται με το δραματικό και κάποιες φορές με τη συγκίνηση.

Άνθρωποι-δεντράκια, που προσπαθούν να κρατηθούν όρθιοι στην ισόβια διάρκεια του κόντρα καρπού.

Άνδρες που έρχονται αντιμέτωποι με την ανασφάλεια, τη ματαιώση και την απώλεια.

Γυναίκες που βιώνουν τη μοναξιά και την απόγωση κι άλλες που κυνηγούν την ουτοπία.

Μητέρες υπερπροστατευτικές κι άλλες αμήχανες ή κλεισμένες στον εαυτό τους.

Γιαγιάδες τρυφερές και αγαπησιάρικες κι άλλες κάπως παρεξηγημένες.

Γιοι και κόρες που υψίστανται τις συνέπειες της γονεϊκής συμπεριφοράς ή που προσπαθούν να ξεφύγουν με όχημα την κατανόηση και τη συγχώρεση.

Δεκαεννιά διηγήματα για τη ζωή όπως είναι: σκληρή, τρυφερή, αστεία, απρόβλεπτη, παράλογη.

Δημήτρης Βαρβαρήγος